

MOSOLYGÓK LAPJA

2021. július

A Mosolygó Balatonföldvárért Egyesület közéleti, kulturális lapja

KEDVES OLVASÓ!

Bizonyára Ön is értesült arról, hogy a Magyar Posta ez év július 1-től beszüntette a hírlapok kézbesítését, ami érintette a Mosolygók Lapját is. Ebben az új helyzetben úgy határoztunk, hogy továbbra is lelkesen írjuk az újságot, de csak azoknak, akik szimpatizálnak velünk, akik továbbra is igényt tartanak a 20 hónapon át megszokott szellemiségű tartalomra.

Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy 3 módon lehet hozzájutni a lapunkhoz. Mindenek előtt elektronikus formában, ahogy eddig is, hiszen a megjelenés után azonnal olvasható lesz a Mosolygó Balatonföldvár facebook oldalunkon. Aki viszont szeretné továbbra is a nyomtatott formát kézbe venni, azoknak két lehetőséget kínálunk.

- Ha ezt a szándékát jelzi a **20-272-4325**-ös telefonszámon, vagy a **mosolygobalatonfoldvar@gmail.com** e-mail címen, akkor aktivistáink rendszeresen kiviszik a megadott lakcímre.

- A harmadik lehetőség, hogy a központi parkolóban található **Mijó Drogéria és Ajándékbolt** újságos standjáról önkiszolgáló alapon leemelik.

Változatlanul feltett szándékunk, hogy a jövő évi parlamenti választásokig ebben a formában írjuk és adjuk ki a lapot. Információkkal, véleményekkel

segítve a választó polgárokat, nem titkoltan elsősorban a demokratikus ellenzéki szavazókat annak érdekében, hogy tavasszal felkészülten, nyugodt lélekkel tudják voksaikkal támogatni a korszakváltással egyenértékű kormányváltást.

Hogy mi lesz a választások eredménye, az ma még teljesen bizonytalan. Egy biztos, hogy Magyarország életében új időszámítás veszi kezdetét. Mert semmi nem olyan lesz, mint korábban volt. Ez könnyedén megjósolható, naponta megtapasztalva azt a pattanásig feszült helyzetet, amibe belekormányoztak bennünket, és minden jel szerint még inkább fognak.

A tét tehát nagy, a helyzet igen komoly, az életünkre sokkal nagyobb hatása lesz, mint annak hogy történetesen nem mi nyertük a labdarúgó Európa Bajnokságot.

H.K. – Sz.J.

In memoriam Hlovits György (1946–2018)

Idén lett volna 75 éves, Köröshegyen született, és Balatonföldváron alussza örök álmát a város díszpolgáraként.

Ady Endrével szólva az ő életútja így ívelt át az értől az óceánig, miközben a nagy vizek sokaságát győzte le sportpályafutása során, de igazából a Balaton szerelmese volt.

Méltán kapott a Méltó szobrot a balatonföldvári Kikötőben, melyet a „Béla Úr” és a „Péter Pál” kormányosainak kezdeményezésére a hajósok és a BAHART támogatásából állítottak a kétszeres olimpikonnak. Müncenben 1972-ben Gosztonyi Andrással 8. hely,

Moszkvában 1980-ban Tamás öccsével 10. hely.

Mi Herényi Károly nekrológjával tisztelgünk az emléke előtt, ami anno a Népszavában jelent meg:

A legendás hajós ember, a kétszeres olimpikon Gyuró, azaz Hlovits György, hetvenkét év után hajónemet váltott. Most nem utolsó hajóján, a kecses cirkálón, a Carrerán szeli a Balaton habjait, hanem Kharon ladikján kel át a Styx folyón, hogy immár végtelen útját megkezdje. A vitorlás ember hasonlatos a lovas emberhez. Mindkettőjüket a mélységes alázat jellemzi. A lovas ember lovain keresztül a végtelen természetet tiszteli, a vitorlázó a kiszámíthatatlan vizeket. Minél tehetségesebb egy vitorlázó, annál nagyobb benne az alázat. No meg a tisztelet. Ezekkel a tulajdonságokkal kizárólag erős emberek, jól felépített személyiségek bírnak.

Gyuró nagy ember volt. Erős ember. Nagysága nem csak a vízen mutatkozott meg. Nem úgy van az, hogy valaki a vitorlázásban kiemelkedő, az életben meg átlagos. Ha így lenne, akkor valami nem stimmelne. De nála minden stimmelt. Ha beléptél a vitorlás boltjába,

szemből a Balaton fénye, méltósága sugárzott rád. Nála te is méltónak érezted magad. Talán még igazságosnak is. Nem is vásárolni jártam hozzá, hanem pancserként a vitorlázók szabad, de nagyon fegyelmezett világához dörgölőzni. Meg tanulni. Nem csak a vitorlás dolgokat, hanem emberséget, tisztességet és őszinteséget. A legfontosabbakat.

Szokás ilyenkor mondani, nagy űrt hagy az eltávozó maga után. Ő semmiféle űrt nem hagy. Tovább él három fiában, a feleségében, tekintete ott van mindahányuk tekintetében. És ott él a barátai lelkében, akik tőle tanultak vitorlázást és emberséget. Barátai megszámlálhatatlanok. Egykori miniszterelnöktől kezdve, a már szintén égi vizeken vitorlázó Bujtor Pistáig, végtelen a sor.

Kedves Gyuró, nem szomorkodunk. Sőt ígéretet teszünk arra, hogy a Tőled tanultakat betartjuk. Már csak azért is, ha lepillantasz ránk, örömd leljed a világunk és a mi látványunkban. Isten Veled.

Egy mulasztás margójára:

Legutóbbi lapszámunk címodalán köszöntöttük a köztisztviselőket, viszont sajnálatos módon elfeledkeztünk a Semmelweis napról, ami szintén július 1-én volt. De a facebook oldalunkon megjelent az alábbi írás Herényi Károly tollából, ezzel tiszteltük, és tisztelgünk ma is az egészségügyben dolgozók hősiességük munkája előtt.

Hála és köszönet.....

Hála és köszönet az egészségügyben minden dolgozónak. Orvosnak, ápolónak, mentősnek és kisegítőnek. 1992 óta július elseje, Semmelweis Ignác születésének napja az egészségügyi dolgozók napja. Ünnepnep. Az ünnepek arra valók, hogy egy pillanatra megálljunk a rohanásban, nézzünk szét magunk körül. Vegyük észre, hogy a hön áhított biztonság nem magától teremődik meg. A biztonságot az adja, ha baj esetén tudjuk, van hová, és van kihez fordulunk. Legdrágább, legföltettebb kincsünk az egészség. Egészségünk őrei pedig az orvosok, az ápolók, a mentősök. Éjjel nappal elérhetőek, riaszthatók, hívhatók. Ne bánkódjunk, hogy ma ügyeleti rendszerben működnek a rendelők, a patikák. A járvány idején kifejtett áldozatos, sokszor önfeláldozó helytállásuk most különösen indokolja a pihenésüket. Megérdemlik. Megérdemlik a szeretetet, a társadalmi megbecsülést, aminek kifejezője a Semmelweis Nap. Mi Mosolygók mi egyebet kívánhatunk, sok boldog és hálás mosolyt minden orvosnak, mentősnek és ápolónak.

Mementó

Egyik kedves olvasónk Földi Etelka hívta fel a figyelmünket egy régi-régi történetre, amiről valószínűleg egyre kevesebben tudnak, hiszen az élet mulandó, nem mindenkinek adatik meg, mint Etelka néninek, hogy kristály tisztán fel tudja idézni a háromnegyed évszázaddal ezelőtti időket, aminek tanúja volt. Róla előljáróban annyit, hogy Köröshegyen született, ma Székesfehérvár az állandó lakóhelye, de sok időt

tölt a földvári nyaralójában, ahonnan értő figyelemmel követi városunk múltját, jelenét, jövőjét.

És akkor az adoma: a balatonföldvári katolikus templom építése 1941-ben kezdődött. Ezekben az években történetünk „hőse” bizonyos **Huisz Károly** a második világháborúban teljesített frontszolgálatot. Megadatott neki, hogy szabadságot kapott, amit bizonyára hasznosan igyekezett eltölteni. Így esett meg, hogy az épülőfélben levő templom külső terméskőből rakott falába kőműves szakmájából adódóan ügyes kézzel egy magyar címert formázott meg igazi hazafi módjára. Fauszt Márta emlékei szerint a nagyapja **Oravecz István** balatonszárszói kőműves meser is részt vett a terméskő címer kirakásában, amit bárhogy is esett, titokban kellett elkészíteni.

A fotónk tanúsága szerint ez még ha kicsit halványodva is ma is látható a sekrestye keleti, orvosi rendelő felőli oldalán. Elgondolkodtató, hogy a fáma szerint ezt sokkal több turista látta, mint helyi lakos. Pótoljuk a hiányosságainkat!

Impresszum:

Felelős kiadó: Herényi Károly

Mosolygó Balatonföldvárért Egyesület elnöke

Szerkesztő: Szabó József - Telefon: 06-20-2724325

e-mail: mosolygobalatonfoldvar@gmail.com

Újságunk kiadását támogató, számlaszámunkra (10403923-50526966-84691001) érkező adományokat nagy tisztelettel megköszönjük, és igyekszünk megszolgálni.

Nyomda: TRADEORG Kft. Balatonfűzfő

Az újság elkészítésében résztvettek:

Etemez Edgár, Dr. Hajóssy Adrienne,

Herényi Károly, Szabó József,

Ingyenes kiadvány

ökotárs
alapítvány

Interjú Bezeréti Katalinnal

Mosolygók Lapja: Két ciklusban voltál Balatonföldvár polgármestere, azon a településen, ahol gyerekkorodtól élsz a mai napig. Vegyük egyenként ezeket az időszakokat. 2002-ben azt a Berkes Lászlót előzted meg 5 szavazattal, aki 3 választási időszakban volt sikeres polgármestere a városnak. Milyen szándékkal indultál a választáson, és mennyi esélyt adtál magadnak a győzelemre?

Bezeréti Katalin: Változást szerettem volna a helyi közéletben. Elsősorban azt, hogy több információt kapjanak az itt élők és nagyobb beleszólásuk legyen az őket is érintő döntésekbe.

Akkoriban még nem volt túl nagy kampányolás, hiszen, az akkor még működő, Földvár TV fizetett hirdetésben sem tette közzé azt, hogy indulok a választáson, és milyen változásokat szeretnék.

Volt viszont egy bemutatkozási lehetőség, ami azóta már "kiment a divatból", ahol személyesen mondhattam el, mik a terveim és kérdezhetek is a jelenlévők. Azt hiszem, itt nyertem meg a 2002-es választást.

Elég jó esélyt láttam a győzelemre, mert sok ember szeretett volna más stílust a vezetésben.

M.L.: Ha meglepetésként ért a siker, már kezdetben felkészültnek érezted magad a feladatok elvégzésére, vagy ez csak később adatott meg?

B.K.: Polgármestereket nem képeznek sehol, így felkészülni erre nem lehet.

Abból kiindulva azonban, hogy Ausztriában egy ekkora település polgármestere esetleg a helyi pék, azt gondoltam, hogy nem a közigazgatási tapasztalat, /ez a rész amúgy is a hivatal és a jegyző dolga/ hanem a valódi odafigyelés a polgárokra, a józan ész és a feddhetetlenség a legfontosabb.

M.L.: A második alkalommal még szorosabb eredményt hozott a 2006-os önkormányzati választás, hiszen a jelenlegi polgármestert

Holovits Hubát 1 szavazattal győzted le, amiből lett is újrászámolás. Melyik 4 év volt számodra a nehezebb időszak? Főleg azért kérdezem, mert az első ciklusban 9 független képviselő volt, a másodikban pedig már 4-en is valamely pártot képviselve jutottak be a testületbe?

B.K.: Az első ciklusban a képviselők próbáltak lemondásra bírni, a másodikban a Kistérségi Társulás polgármestereinek egy része szerette volna, ha más elnöke lesz a társulásnak.

Egyik ciklus sem volt könnyű. Mindig azt éreztem, hogy keresnek valamilyen más tartalmat a szavaim mögött. Nehezen fogadták el, hogy azt mondom, amit gondolok és azt teszem, amit mondok. Annyi előnye azért volt annak, hogy egyik testületben sem volt többségi támogatottságom, hogy nem lehetett elkényelmesedni. Minden elképzelésemet jól átgondolva és alaposan megindokolva lehetett csak elfogadtatni a testülettel.

Az első ciklus talán annyival volt jobb, hogy a pártpolitikai érdekek kevesebb jelentőséggel bírtak.

M.L.: És akkor elérkeztünk 2010-hez. Emlékszem rá, hogy többen csodálkoztak, hogy nem indultál újra a polgármesteri székért, az meg különösen érthetetlen volt, hogy Szántódon viszont igen. Volt ennek valamilyen különleges oka?

B.K.: Már 2002-ben megmondtam, hogy csak 2 ciklusra tervezek. Ma is azt gondolom, hogy nem egészséges, ha túl sokáig ül valaki ebben a székben. Amikor a feladatok már rutinná válnak az ember egyszer csak azt hiheti, hogy a "vízen is járni tud". Elveszhet a közvetlen kapcsolat a munkaadók, azaz a választópolgárok és az alkalmazottjuk, vagyis a polgármester között. Utólag már sajnálom, hogy Szántódon indultam. Nem valamiért, hanem valami ellen akartam ott polgármester lenni és ez borítékolt a sikertelenséget.

városunk korábbi polgármesterével

M.L.: A földvári közéletben elég sűrűn beszédtéma Balatonföldvár és Kőröshegy kapcsolata. Mármint a hivatalos, hiszen az emberek jó viszonyban vannak egymással. Hogy emlékszel vissza erre a témára, volt-e különbség, hogy két kőröshegyi polgármesterrel is volt munkakapcsolatod?

B.K.: Való igaz, az emberek jó viszonyban vannak, de a két település vezetése között nem volt és gondolom, ma sem felhőtlen a viszony.

Balatonföldvár anyaközsége Kőröshegy, de addig, míg például Szárszó falu és Szárszó üdülőtelep összetartoznak, Kőröshegy és "üdülőtelepe" külön fejlődött.

Ez meghatározza a viszonyt. Jó példa erre, hogy Kőröshegy nem Földvárral, hanem Balatonendrédde alakított közös hivatalt, annak ellenére, hogy Kereki, Bálványos, Pusztaszemes és Szántód közös hivatala Balatonföldvár.

Az első ciklusban az iskola ügye borzolta a kedélyeket, a másodikban a korábbi társulási munkaszervezet vezetőjéből lett polgármester szerette volna Kőröshegyre vinni a társulás munkaszervezetét és az elnöki tisztséget.

M.L.: Visszatekintve „az elmúlt 8 évedre” mire vagy a legbüszkébb, mi volt a legnagyobb siker, illetve van hiányérzeted, mert valamit nem tudtál megvalósítani, amit pedig nagyon szeretnél volna?

B.K.: Polgármesterségem alatt elindult egy jól működő Családsegítő és Gyermekegészségügyi Szolgálat, aminek működéséhez a helyi asszonyok közül képeztünk házi gondozókat. Létrejött a jelzőrendszeres segítségnyújtás, valamint a sérült gyerekeket és családjukat segítő Támogató szolgálat a térségben. A Községi Ház konyhájának működése a városhoz került, így sikerült a megszűnő óvodai konyha dolgozóinak munkát biztosítani.

A gazdálkodás ésszerűsítésével a működési bevételek és kiadások egyensúlyba kerültek.

A sport és szabadidős programok bővültek. Sikernek tartom a Kultkikötő működését, a Triatlon bajnokság, a Balatoni Bringakör megszervezését, a városi vízisport-telep építésének befejezését. Ezt ma sok gyerek és felnőtt használja. Talán eljutottunk oda, hogy a Balaton a miénk is, nem csak a nyaralóké.

Bár az átadás már nem az én tisztem volt, de a megnyert pályázatokról elkészült a kerékpárút és a Keleti strand első, jelentős felújítása.

Ma is sajnálom, hogy nem sikerült megvásárolnunk a DÉDÁSZ épületét, ahol több lakás volt és telkeket lehetett volna kialakítani. Az ár jelentős részét a területen lévő távközlési tornyot üzemeltető cég vállalta volna, sok évre előre ezzel kifizetve a bérleti díjat.

Több lehetőség lett volna a társulásban, a minden települést érintő feladatok közös megoldására, de ebben nem jártam sikerrel.

M.L.: Napjainkban a Nők a Balatonért Balatonföldvári Csoportjának vagy a vezetője. Mit gondolsz erről a tevékenységről, mennyire nehéz ma egy civil szervezet élete, illetve a tagok mozgósítása?

B.K.: A civil szervezeteknek nincs könnyű helyzete. Megszűnt a legtöbb, politikától független, pályázati lehetőség. Csak tagdíjból egy szervezet nem tudja fenntartani magát. A helyi támogatások elfogadása viszont a függetlenség csorbulásával járhat.

A NABE helyi csoportjának tagjai nagyjából az én korosztályom. Szükség lenne fiatalokra, akik friss szemmel látnak, és sok az energiájuk, de kevesen élnek már itthon. Az érdekérvényesítés rögzös útja, és a gyakran szélmalomharcnak tűnő küzdelem a környezetrombolás ellen, nem segíti a taglétszám bővítését.

M.L.: Köszönjük az interjút!

Sz.J.

Fotó: Németh András

MÁR ÖTVEN ÉVE A GYÓGYÍTÁS AZ ÉLETE A BALATONI DOKTORNAK

Az interjú a sonline.hu oldalon jelent meg.

Fél évszázada dolgozik a betegekért Kovács Zsolt; az évtizedek során ezt tette mentőorvosként, sürgősségi orvosként és házi-orvosként is.

Azt mondja, ezt csak szívvel-lélekkel lehet csinálni, de őt a hivatása teszi boldoggá. – Még katonaként kerültem kapcsolatba az egészségüggyel, aztán műtősfíú voltam a szívsebészen, mentőápoló, majd mentőtiszt, aztán tíz évig aneszteziológus intenzivista, három évig körzeti orvos, utána 16 évig mentőorvos, a végén pedig a légimentőknél dolgoztam – sorolta nem mindennapi pályája állomásait Kovács Zsolt. 1991 óta földvári lakos, akkor került ugyanis a mentőkhöz, s helyezte át székhelyét szülővárosából, Tabról Széchenyi Imre kedvenc városába.

– Mindenhol jó volt dolgozni, talán a házi-orvoslás volt az, ami a legkevésbé passzolt a temperamentumomhoz – mondta mosolyogva Kovács Zsolt, aki jelenleg nyugdíj mellett az ügyelet szervezésében vesz részt. Ő a szakmai vezető a Zamárditól Balatonszemesig nyújtózó ügyelet koordinálásban. – Jobban szerettem a sürgősségi medicinát, ott a manuális késztetéseimet is kiélhettem.

Nagyon szerettem a kisebb-nagyobb beavatkozásokat elvégezni, amelyekhez nagy kézügyesség szükséges. Gyorsan lehetett jó dolgokat csinálni, most is kedvelem ezt, csak már a kezeim nem úgy működnek,

mint régen. Elmondta: sokat köszönhet tapasztalt elődeinek.

– Volt egy nagyon kedves mesterem – sebész főorvos –, Csiky Miklós Salgótarjánban, aki Marosvásárhelyről jött és ő mondta, hogy az orvosnak mindig etikusan kell viselkednie, a kézzel végzett tevékenységhez szükséges tudást pedig a műtőasztal mellett megtanulja. Ez vezérelt akkor is és most is.

A Balaton-parton orvosként sosem lehet unatkozni, hiszen a nyáron a fél ország itt pihen. – A szúnyogcsípéstől a keringési zavarokig, szívinfarktusig, stroke-ig, gyomor- és bélfertőzésekig szinte mindennel találkozunk. A koronavírus-járvány különösen nagy kihívást jelentett, mert ez a vírus kiszámíthatatlan, észrevétlenül fertőz, és viszonylag sokáig lappang. A munka is több volt, de nem sokkal több. Szerencsére megoszlott a feladat a kórházak, a házi-orvosok és miközöttünk.

Arról is beszélt, mennyivel nehezebb dolguk van a mostani fiatal orvosoknak, mint az ő korosztályának volt. – Az a középgeneráció, akitől tanulniuk lehetne, már nincs itt – mondta. – Elmentek nyugatra, átléptek a privát szférába. A magyar orvosképzésben ugyanakkor a gyakorlati oktatás még mindig kevésbé erős. A mi szakmánknak is sok eleme van, amit az egyetemen nem lehet elsajátítani, kizárólag munka közben, a sűrűjében ragadhat rá a szakemberre.

A Balaton kotrásának mielőbbi beindítását sürgeti a balatoni civil szervezetek szövetsége

(MTI hír)

2021. június 11. 21:07 | Török Tünde

A Balaton kotrásának mielőbbi beindításáért az érintett minisztériumok, a Magyar Turisztikai Ügynökség és a Balaton Fejlesztési Tanács közreműködését kéri a 34 tagszervezetet tömörítő Balatoni Civil Szervezetek Szövetsége (BCSZSZ).

A szövetség pénteki közgyűlésének állásfoglalása kapcsán Gál Lajos elnökségi tag az MTI-nek elmondta, a Balaton nyugati medencéje, főként a strandok egyre jobban iszaposodnak. Ez indokoltá teszi a 17 éve abbahagyott iszapmentesítési munkák folytatását, a strandok előtt lévő, évek óta megtelt iszapcsapdák kitisztítását, továbbá a tóból kikerülő, majd megtisztított homokkal történő rendszeres strandhomokozást.

A mederfeltöltődés a Zala folyó hordaléka miatt érinti jobban a Balaton nyugati medencéjét, így rendkívül fontos a Kis-Balaton és a Keszthelyi-medence kitisztítása az elvárt vízminőség biztosításáért – mondta.

Hangsúlyozta, a balatoni iszapkotrás megindítása ösztársadalmi érdek, amelynek finanszírozása túlmutat az önkormányzatok lehetőségein. A térség települései már egyeztettek, és konszenzusra jutottak, miszerint a fenékpusztai félig töltött zagyterek és a balatonszentgyörgyi felhagyott agyag nyerőhelyek alkalmasak lennének a zagyanyag befogadására – tette hozzá.

Az alapításának 20. évfordulóját ünneplő szövetség közgyűlése foglalkozott a 2018. évi területrendezési törvényhez kapcsolódó, még egyeztetés alatt álló új balatoni vízparti tervekkel is. Gál Lajos közölte, a BCSZSZ kezdeményezi a döntéshozóknál, hogy önkormányzatok, esetenként civil szervezetek is kaphassák meg egy-egy vízparti terület tulajdon- vagy kezelői jogát, és ezek kerüljenek bele az új vízparti tervekbe.

“Így lehetne garantálni, hogy ezek a területek ne kerüljenek magánkézbe, ne épüljenek be, hanem gondozottak legyenek, és közérdekeket szolgáljanak hosszú távon”

– fogalmazott. A jelenleg egyeztetés alatt álló vízparti tervek nem mindenhol garantálják a természet-közelű területek fennmaradását – tette hozzá.

Szó esett arról is, hogy kezdeményezik a horgász-etetőanyagok szabályozását, hogy minimalizálható legyen a Balaton ebből fakadó foszforterhelése.

A közgyűlés üdvözölte a balatoni miniszteri biztos, Szári Zsolt kinevezését, akivel mielőbb egyeztetni kívánnak, leginkább vízminőség-védelmet érintő témákról.

Várnai Zseni: Éveim

Amikor negyven éves lettem,
nagyon sokalltam ezt a számot;
egy évecskét hát letagadtam,
hosszabbítván az ifjúságot.

Nem tudtam akkor, mily parázslón
ifjú, aki csak negyven éves,
s magamat csalva ragaszkodtam
ahhoz az egy ellopott évhez.

Mikor azután ötven lettem,
- de csak negyvenkilencet mondtam -,
ma már tudom, - én balga lélek,
akkor is még, mily ifjú voltam.

És egyre szörnyűbb évek jöttek:
milliók haltak, ifjan égtek...

nem számoltam már életemmel,
mindegy volt már: mióta élek.

Mindegy volt már, hogy meddig élek,
- sorsom a messzi csillagokban, -
harcoltam, írtam? árva lélek,
egy elvadult embervadonban.

Hány év repült el így fölöttem,
lehetne száz, vagy ezer év is,
volt úgy, hogy majdnem összetörtem,
aztán szívem fölélédt mégis.

Élek, mint ősi tölgy az erdőn,
évgyűrűimmal megjelölve,
s lombkoronás, magas fejemmel
zúgom a dalt, - tán' mindörökre!

Eltűnt a Balatonban lokálisan megjelent alga, de visszatérhet

A Keszthelyi medence több évtizede tartó rendszeres kotrását 2004-ben abbahagyták. Azóta szakértők és környezetvédő civilek - köztük a Nők a Balatonért Egyesület - egyaránt szorgalmazták a kotrás folytatását, mert a Balaton-víz jó minőségének megőrzése közérdek. Részben a kitartó figyelemfelkeltés hatására már tavalyelőtt elkészültek a kotrási tervek, mikor maga a tó is jelezte, hogy a 15 évig tartó késlekedés nem múlt el következmények nélkül. A Keszthelyi medencében nagy tömegű algásodás kezdődött. A jelenség időjárásfüggő. Tavaly szerencsénk volt, ám úgy tűnik, idén nem lesz.

Június első napjaiban algásodást jeleztek a Balaton északnyugati partjainál. A magas értékek mára normalizálódtak. A jelenségről, az okairól és az idei nyárra adható prognózisról a kutatók és a vízügy szóvivője nyilatkozott a médiának. A nepszava.hu és a hiralaton.hu cikkeiből idézzük legfontosabb megállapításait.

Somogyi Boglárka, a Balatoni Limnológiai Kutatóintézet főmunkatársa

A tihanyi intézet kutatója elmondta, Balatonyörök partjainál tapasztalták a fonalas kékalgák elszaporodását. A vízmintákból esetenként ki is mutatták a fürdőzéshez megengedett 50 mikrogramm/liter-nél 25-50 százalékkal magasabb a-klorofill-koncentrációt, amely az algásodás fő mutatója.

Ez nem az a kékalga-faj, mely két éve nyár végén, vagy tavaly Balatonalmádinál megjelent, ez egy hidegebb vizet kedvelő fonalas kékalga-faj. Elismerte, a szakembereket is meglepte, hogy ilyen hideg vízben is elkezdődött az algásodás. A víz melegedésével ez a faj el fog tűnni, ám, ha nyugodt és meleg időjárás lesz a nyáron, számíthatunk újabb algavirágzásokra. Melynek egyik oka - ebben megegyeznek a szakemberek - az iszapban felgyülemlett, hatalmas mennyiségű foszfor, mely legnagyobb mennyiségben a Zala folyóból kerül a Balatonba. Igaz ugyan, hogy a tóba jutó foszformennyiség évek óta csökken, csak hogy 2004-től megszűnt a rendszeres iszapkotrás. Emiatt az elmúlt bő másfél évtizedben megnőtt a foszfortartalom, elsősorban - az áramlási viszonyok miatt - a nyugati medencében, illetve a Szigligeti-öbölben.

Nem véletlenül keltett komoly aggodalmat, hogy az Országos Vízügyi Főigazgatóság tavaly július közepén harmadfokú vízminőségi kárelhárítási készültséget rendelt el a Balaton nyugati medencéjére. A vízben ugyanis a határértéket jelentősen meghaladó klorofill-a szintet mértek, az algamennyiség a part menti mintákban csaknem háromszorosa volt a nyílt vízinek, s megjelentek a késő nyári fonalas nitrogénkötő ciano baktériumok is. 2019-ben el is rendelték a kotrást.

A mostani partközeli algavirágzásból június 8-án vízmintákat vettek a kutatók a keszthelyi és a szigligeti medencék több pontjáról. A június 10-re megszületett eredmények szerint mindenhol már csak 3-5 mikrogramm/liter volt az a-klorofill koncentráció, ami azt mutatja, hogy a szeles időjárás hatására eltűntek az algák, de visszatérhetnek - mondta Somogyi Boglárka.

Arra a kérdésre, kell-e számítani a nyáron a vízminőségre nem csak lokálisan kiható algásodásra, a kutató azt mondta, egyelőre nincs elegendő adat és megfelelő monitoring rendszer arra, hogy ezt modellezni lehessen, előrejelzést készítve. Emlékeztetett arra, hogy a hosszú évekig tartó kiváló vízminőség után két évvel ezelőtt mindenki számára váratlanul robbant be egy nagy algavirágzás, ami tavaly nem ismétlődött meg.

Meglátásunk szerint az algák táplálékul szolgáló foszfor jelen van a Balaton üledékében, de az, hogy milyen mértékben szabadul fel, alapvetően az időjárástól függ - fogalmazott a kutató. Annyi tudható, hogy ha 4-7 napig is kítart a szélcsendes nagy meleg, az kedvezni fog egy újabb algavirágzásnak. Most, a kora nyári

időszakban inkább lokális, part menti algásodásra lehet időnként számítani, ami kisebb szél hatására el is tűnik - tette hozzá.

Dr. Istvánovics Vera tudományos tanácsadó, az MTA-BME Vízgazdálkodási Kutatócsoportjának tagja

Dr. Istvánovics Vera elmondta, a tavalyihoz hasonló, lokális parti algavirágzás történt. Akkor ugyanez a kora-nyári kékalga faj jelent meg a víz felszínén nagyobb tömegben. Most a szokásosnál több héttel előbb bukkant fel, kifejezetten Balatonyörök és Szigliget parti övezetében, majd tűnt el pár nap alatt a szelesebb időjárás hatására.

A Közép-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság mérési eredményeit elemezve elmondta, pár napja a balatonyöröki vízparton vett vízmintában a megengedett határérték feletti klorofill-tartalmat mértek, ami napokon belül normalizálódott. Az Anabeana nevű alga szaporodott el. Ez nem az a kékalgafaj, ami szerepet játszott a 2019-es nagy algavirágzásban, viszont képes potenciálisan toxinokat termelni (hol termel, hol nem), ezért célszerű lenne ilyenkor az érintett fürdőhelyek vizének ellenőrzése. A magyar jogszabályok szerint elég az illetékes hatóságnak nyaranta kétszer-háromszor ellenőriznie egy-egy strand vizét, holott a nyugati országokban már napi szinten tájékoztatják a fürdőzőket a szabadvizek állapotáról, algásodás szempontjából is.

A Balaton vize a parttól távolabb átlátszó, kifejezetten tiszta maradt, ugyanakkor nincs miért nyugodtan hátradőlni - fogalmazott Dr. Istvánovics Vera. El kell gondolkozni azon, hogy miért a Káli-medence befolyóinak közelében, és a horgászok által etetőanyagokkal terhelt partközeli bukkant fel az alga nagyobb mennyiségben. Sajnálatosnak nevezte, hogy a téma kutatására a 2019-es nagy algavirágzás óta érdemi összeg eddig nem jutott. Sokan szeretnék tudni, mire számíthatunk a nyáron algásodás szempontjából. A kutatók nem mernek jóslásokba bocsátkozni, mert egy komolyabb monitoring-rendszer kiépítése nélkül nincsenek rendszeres, pontos, homogén adatok ahhoz, hogy értelmezni és jóslni lehessen a Balatonban zajló folyamatokat.

Siklós Gabriella, az Országos Vízügyi Főigazgatóság szóvivője

2021. június 4-én érkezett fotókkal és videóval illusztrált állampolgári bejelentés a Balatonyörök parti sávjában, illetve a parttól mintegy 300 méterre kialakult felszíni algavirágzásról, ezért június 5-én a délelőtti órákban helyszíni méréseket végeztek és mintát vettek a szakemberek. A Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság mérőcsapata által két helyről vett, egész vízszlopot reprezentáló minták alapján teljes körű elemzés készült. A móló végéről származó minta klorofill tartalma mindössze 6,4 mg/m³, a strand leginkább algásnak tűnő, hordalékkal és uszadékkal borított sarkában ugyanakkor a megengedett határérték feletti mennyiséget mértek, amely azonban napokon belül normalizálódott.

Ilyenkor a mintákban mindig meg kell vizsgálni az alga fajösszetételét. A mikroszkópos analízis most azt mutatta, hogy a vízvirágzást az Anabaena flos-aquae uralkodó algafaj okozta, melynek lokális megjelenését már korábban is ismerik a szakemberek.

Ez a faj nem azonos a 2019-ben nyár végén tömegesen elszaporodó Aphanizomenon flos-aquae algával, vagy a '80-as-'90-es éveket uraló süveges kékmosszattal (Cylindrospermopsis-raci-borskii).

A Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság figyelemmel kíséri a kialakult helyzetet és folyamatosan ellenőrzi a tó vízminőségét, az elmúlt hétvégén újabb mintákat vettek. Jelenleg még nem indokolt a vízminőségi készültség elrendelése.

Összeállította:

Dr. Hajósy Adrienne

Így a nyár derekán oly sokszor jut eszembe nyaralásaim kedvenc helyszínére, Görögország. Mivel hála az égieknek, több alkalommal is eljutottam az Égei-tenger ölelte fantasztikus szigetekre, gondoltam megosztok néhány érdekes és tanulságos élményt a kedves olvasóval, melyet szerencsém volt ebben a fantasztikus hangulatú országban átélni.

Bevezetésként, mindenképp érdemes szót ejteni Görögország atmoszférájáról, mely tapasztalataim szerint, az általam bejárt minden részén az országnak ugyanaz volt. Végtelen barátságosak, közvetlenek és vendégszeretők. Még szeptember végén is, mikor már joggal kívánhatnák a turistákat a hátuk kellős közepére. A nagyon figyelmes vendéglátás zsigerből, minden erőlködés nélkül árad belőlük. Irigylésre méltó könnyedséggel szervezik meg minden lépését a hozzájuk látogató gigantikus méretű turistatömeg színvonalas fogadásának. A tradícióikhoz tíz körömmel ragaszkodnak. Az ember bármelyik tavernába megy, szinte biztos, hogy ugyanazokon - az egyébként borzalmasan kényelmetlen – tipikusan görög székeken fog ülni országszerte, és bármilyen helységbe tér be, ott ortodox görög zene csilingel majd a füleibe. Nem egy kéztördelő, homlokráncoló népség. Újnak számító kocsit – a kölcsönzőket kivéve talán – szinte sehol nem lát az ember. Mint ahogy olyan görög embert sem nagyon, akit ez egy cseppet is zavarna. Természeti és kulturális kincseik páratlanok. Hatalmas olajbogyó ültetvényeik szinte mindenhol fellelhetőek. Aggódjanak tehát azok sorukat illetően, akiknek ezekből nincs ennyi – talán ezzel lehet leginkább jellemezni kollektív világnézetüket az én szemüvegemen keresztül.

Számomra legalább ilyen irigylésre méltó az a szemlélet, mellyel saját értékeiket kezelik.

Számomra legalább ilyen irigylésre méltó az a szemlélet, mellyel saját értékeiket kezelik.

A honi törvények szerint – mivel a tengerpart ott mindenkié -, például bármilyen, akár ötcsillagos szállodába is joga van bárkinek bemenni, ha az ottani partszakaszon szeretne éppen fürdeni.

Egyszer Anthony Quinn, a Navarone ágyúforgatásakor, Rodosz szigeténél hatalmas viharba került, melyet egy kisebb öbölben töltött éjszakával vészelt át, a forgatócsoporttal együtt. Reggel, mikor megpillantotta a világhírű színész, hogy milyen mesés helyre sodorta – szinte szó szerint – az élet, olyannyira beleszeretett, hogy szerette volna megvenni. Udvariasan közölték vele a görög kormány részéről, hogy nagyon sajnálják, de Görögországban ez nem lehetséges. Még neki sem. Viszont a tiszteletére, azóta is az ő nevét viseli ez a tényleg csodaszép kis öböl, amelyben nekem is volt szerencsém egy rövid időt eltölteni. Nemigen lett sértődés a megghiúsult üzlet kapcsán, mert pár évvel később a színész olyan hitelesen játszott a főhőst a „Zorba a görög” című filmben, hogy Görögországban még tiszteletbeli állampolgárrá is avatták.

Amivel leginkább le tudják venni az embert a lábáról – engem legalábbis mindenképpen – azok a különböző hajókirándulások, melyek minden túlzás nélkül, olyan világ függőnyeit gördítik fel az ember előtt pár órára, ahova igen ritkán juthat el a földi halandó. Az apró, szinte néptelen,

eldugott zugoktól kezdve, a hömpölygő tömegű Santorini-ig ezer csodát rejtenek az efféle kiruccanások. Már maga a hajóút is ámulatba ejtő, a tengerek és környezetük csodás szépségével. Zakynthos híres Csempész-öble felé tartva például a hajón, többünket az a szinte bizonyosnak tűnő érzés járt át, hogy nem egy másik országban, hanem egy másik bolygón járunk. A sziget északi része felé haladva, hosszú kilométereken át semmilyen ember alkotta tárgyát nem látni. A tenger színe több helyen is valamilyen szintetikus textilöblítőhöz hasonlatos. A meredek sziklák tetején a sűrű növényzet olyasféle, mintha óriás brokkoliból kifragott sapka lenne rajtuk. A 40 kilométer hosszú sziget partjait 400 barlang szegélyezi, közülük több is akkora, hogy a kirándulójával is be lehet kukkantani alájuk. Számomra misztikusan bizsergető gondolat volt, hogy a szigetnek ezeken a nagyon vadregényes részein jó eséllyel még nem csak az ökológiai lábnyomát nem hagyta ott soha senki, hanem még a hétköznapit sem.

Az általam bejárt legkisebb szigetcseke sem engedett haza kevesebb élménnyel... Halki a maga 27 négyzetkilomé-

terével és 350 körüli állandó lakosával maga a nyugalom aprócska paradicsoma. Az öbölhöz közeledve, ahol ez a csepp kis falucska található, az a bizonyosság járt át, hogy ez az egész egy makett. Apró, csupán színükben különböző „kockacukor” házacsák, a kikötőben lézengő pár emberen kívül a sikátorszerű utcákon egy teremtet lélek sincs, minden mozdulatlan. A síri csendet még életlen bicskával is vágni lehetett. Mint később az idegenvezetőnkől kiderült, az efféle háborítatlan csend akkora értéket képviselt a helyi lakosság körében, hogy komoly áldozatra is képesek voltak, annak hermetikus védelme érdekében. Úgy döntöttek, megalégszenek toronyórájuk csökkentett funkciójával, miszerint napi szinten mindössze két alkalommal fogja csak a helyes időt mutatni ezután. Így - mivel az óránkénti harangozás szerintük indokolatlanul sokszor zavarta meg a helyiek nyugalma - évekkal ezelőtt úgy döntöttek, hogy toronyórájukat szépen csendben kiiktatják. A hely hangulata leírhatatlan. A szűk utcácskák szinte bármely részéről rálátni a csodaszép tengerre, mindenhol leánderek, kaktuszok, olajbogyófák. Van egy kis strandja, mely felé haladva elsétáltunk a helyi iskola mellett. A teljes tanulói fűség az

udvaron játszott éppen. Mind a huszonegyen. Nem osztályonként, nem is évfolyamonként, hanem mindösszesen... Ennek teljes ellenkezője Santorini, az ipari turizmus általam látott legmagasabb fellegrá. Már a hajó, mely Krétáról visz minket is sokkoló. Kilencvenöt (!) méter hosszú, három szintes, 1200 embert képes szállítani teljes kényelemben. Mindezt 60 km/h sebességgel, ami szárazföldön szinte botorkálás, a vízen viszont száguldás. Aztán rájövök, hogy mi csak „csónakocskával” érkeztünk, a sziget környékén lehorgonyzott tengeri cirkálók négyezresével hordják Santorinire az embercsordákat. A hely maga ámulatba ejtő, de átszellemült csodálatához komoly ingerszűrő üzemmódba kell kapcsolni magunkat, az elképesztő tömeg kompenzálására. A 18 km hosszú sziget két nagyobbacska városában (Oia és Fira) napi szinten 30-40 ezer turista fordul meg. Ezt ahhoz lehet hasonlítani, mint mikor egy teltházas koncert után elindul haza az embertömeg, és mindenhol a környéken ömlik az ember és busz áradat.

Csak itt ez egész nap tart. A görögországi képeslapok zöme egyébként itt készült felvételekből táplálkozik. A meredek sziklapartra épült csodás kék-fehér házak, malmok, sétányok, háttérben a vulkáni szigettel valóban páratlan vizuális élményt nyújtanak az odalátogatóknak.

Arra biztatok mindenkit, hogy akinek van rá módja/lehetősége, látogasson el Görögországba. Szinte mind egy hova, bizonyosan élményekkel telve tér majd haza, pláne ha a számos kirándulási lehetőség közül rászánja magát néhányra. Persze, most még nehezebb a dolog, de Hellas minden érdeklődőt megvár. A történelem során egyébként sem nagyon volt olyan környékbeli nép, aki ne akarta volna tartósan elfoglalni például Krétát. A perzsák, a szicíliaiak, az arabok, a törökök, az egyiptomiak stb. Mindhiába, a hellének minden betolakodót elűztek és túléltek valahogy. Így lesz az a koronavírussal is. Ebben biztos vagyok.

E.E.

DÁNIELNÉL JÁRTUNK

Niklán. Berzsényi Dánielnél. Tizenöt balatonföldvári mosolygó ember. A furcsa címbéli megnevezés a jelen valósága. Kedves kalauzunk, a Berzsényi múzeum mindenese beszélt így a niklai remetéről. Úgy, mintha ma is élne, talán a szomszédja lenne. Akivel bármikor „összefuthat” az ember. Az asszony szavait a szeretet, az egyenrangú szeretet hatotta át. Ösztönösen került a költőkkel kapcsolatos közhelyeket.

A kúria, ahol Berzsényi élt, verseket írt és gazdálkodott alig változott. A kert, a ház talán egy kicsit, de a genius loci, a hely szelleme változatlan. A kitűnően összeállított múzeumi anyag bevezet a reformkor irodalmába, társadalmi életébe. De az igazi meglepetés a kertben, a faragott asztalt körbe ülve éri a látogatót. Ott kilépünk az időből, és Berzsényi korában találjuk magunkat. Barátaival ő is így falatozhatott és koccintgathatott az évszázados fák alatt.

Az időutazás a falu végéig tartott, habár azt elhagyva is találgattuk, valóban láthatta-e onnan Berzsényi a Balatont? Berzsényi költészetéről az iskolában tanulhattunk. De azt, hogy milyen hatással volt környezetére, ami igazán gazdagít,

és hogy ez hogyan hat a jelenre, Niklán lehet megtapasztalni. Azt nem tanítják, hogy gazdálkodott és büszke volt méheire, mézére. Követték is a niklai parasztok. Ennek emlékét és létező valóságát egy másik, a Mézmúzeum őrzi. Így épül legendára legenda, így él tovább a jelenben a múlt. Nikla faluképét a szeretetre alapuló gondosság alakítja. Különösen igaz ez a temetőre, ahol Berzsényi nyugszik. Rendezett, ápolt, gondozott. Frissen kaszált.

Somogy értékes megye. Különösen számunkra, hiszen ez a szűkebb hazánk. Ezernyi kincse közül Nikla csak az egyik. Következő alkalommal Gyugyra megyünk, megnézni az Árpád kori templomocskát, aztán Buzsákra, a skanzenbe. Majd Zics és Zala következik. Méltatlanul elfeledett helyek ezek, amiket a világ alig ismer. De hogyan is ismerje, ha mi, itt élő magyarok is alig ismerjük. No ezen a méltatlan helyzeten szeretnének változtatni a Mosolygók.

Tudjuk, a leghatásosabb reklám szájról szájra terjed. De beszélni csak arról lehet, amit ismerünk. Aki jobban meg akarja ismerni lakóhelye kincseit, legközelebb tartson velünk.

„Jó volt maszk nélkül együtt mosolyogni újra!”

„Az élet csak addig tart, amíg a cédula a csuklóról lecsúszik a nagylábujjadra.
De a közte levő időt próbáld tartalmasan eltölteni.”

BALATONI

PÉTER

ZONGORAMŰVÉSZ

BAJOR GIZI KÖZÖSSÉGI HÁZ

2021. AUGUSZTUS 5.

KEZDÉS: 18:00

**A balatonföldvári Mosolygók meghívására
koncertet ad a COVID áldozatok emlékére.**

Belépés díjtalan.

A műsorváltozás jogát fent tartjuk!